

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie **M. M.**

skazanego za czyn z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o
przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 10 kwietnia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 25 czerwca 2024 r., sygn. akt VI Ka 1227/23,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 12 września 2023 r., sygn. akt II K 950/23

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach wyrokiem z dnia 12 września 2023 roku, sygn. akt II K 950/23:

1. oskarżonego M. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, polegającego na tym, że w okresie od stycznia 2017 roku do października 2017 roku w K. , w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom art. 33-35, art. 37, art. 40 i art. 40a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, uczestniczył w obrocie substancją psychotropową w postaci amfetaminy w znacznej ilości, nie mniejszej niż 200 gram, którą nabył od nieustalonej osoby, a następnie sprzedał J. B. , przy czym z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na mocy art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 30 (trzydziestu) złotych;
2. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 25 lipca 2022 r. godz. 8.40- 12.10;
3. na mocy art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa w kwocie 4.600 zł (cztery tysiące sześćset złotych);
4. na mocy art. 2 ust. 1 pkt 5 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.000 (jeden tysiąc) złotych tytułem opłaty, a na mocy art. 627 k.p.k. obciążył go pozostałymi kosztami procesu w wysokości 473,70 (czterysta siedemdziesiąt trzy 70/100) złotych.

Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 25 czerwca 2024 roku, sygn. akt VI Ka 1227/23, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok oraz orzekł o kosztach.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając:

- rażące naruszenie przepisów postępowania karnego mające istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., art 7 k.p.k. - wyrażające się w nieprawidłowej kontroli odwoławczej polegającej na zaakceptowaniu oceny dowodów sprzecznej z treścią art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów oraz poczytanie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego w sytuacji, gdy w materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy nie ma żadnego dowodu potwierdzającego zeznania J. B. , a nadto zeznania tego świadka są nieprecyzyjne, nielogiczne, wzajemnie sprzeczne i w żaden sposób niemożliwe do zweryfikowania,
- rażące naruszenie przepisów postępowania karnego mające wpływ na treść wydanego orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., art. 7 k.p.k. - wyrażająca się w nieprawidłowej kontroli odwoławczej polegającej na zaakceptowaniu oceny dowodów sprzecznej z treścią art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów oraz pobieżną i wybiórczą ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie dokonaną w toku kontroli instancyjnej, polegającą na bezkrytycznym daniu wiary zeznaniom świadka J. B. w części niekorzystnej dla oskarżonego, przy jednoczesnym uznaniu za niewiarygodne lub pominięciu zeznań tegoż świadka, w części przeczącej lub choćby niepotwierdzającej tez oskarżenia, a wyrażającym się w uznaniu, iż oskarżony M. M. osiągnął korzyść majątkową oraz uczynił sobie z przestępstwa stałe źródło dochodu w sytuacji, gdy na rozprawie odwoławczej świadek J. B. nie był w stanie powiedzieć, czy były jakieś płatności między oskarżonym a świadkiem B., cyt. „w sumie jakieś gotówki to nie było płacone”,
- rażące naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść zapadłego wyroku, a to art. 4 k.p.k. oraz 7 k.p.k. polegającą na odmówieniu wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, podczas gdy nie było ku temu żadnych podstaw, nie istniały żadne wersje opozycyjne, co do twierdzeń przedstawionych przez oskarżonego, za wyjątkiem pomawiającego w osobie świadka J. B. , zwłaszcza, że relacja B. w zakresie pomówień była niekonsekwentna, niespójna i za każdym razem odmienna w swojej treści,

- rażące naruszenie przepisów postępowania karnego tj. art. 7 k.p.k., 4 k.p.k., 2 k.p.k. poprzez zaniechanie dokonania oceny dowodu z zeznań pomawiającego oskarżonego świadka J. B. ze szczególną wnikliwością i ostrożnością oraz z pominięciem analizy następujących okoliczności:

1. czy informacje tak uzyskane są przyznane przez pomówionego;
2. czy są potwierdzone innymi dowodami, choćby w części;
3. czy są spontaniczne, złożone wkrótce po przeżyciu objętych nimi zaszłości, czy też po upływie czasu umożliwiającemu uknuć intrygi;
4. czy pochodzą od osoby bezstronnej, czy też zainteresowanej obciążeniem pomówionego;
5. czy są konsekwentne i zgodne co do zasady oraz szczegółów w kolejnych relacjach składanych w różnych fazach postępowania, czy też zawierają informacje sprzeczne, wzajemnie się wykluczające bądź inne niekonsekwencje;
6. czy pochodzą od osoby nieposzlakowanej czy też od przestępcy, zwłaszcza obeznanego z mechanizmami procesu karnego;
7. czy udzielający informacji sam siebie również obciąża, czy też tylko przerzuca odpowiedzialność na inną osobę, by siebie uchronić przed odpowiedzialnością.

W konsekwencji skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego bowiem skazanie jest niewątpliwie niesłuszne, ewentualnie, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie do ponownego rozpoznania oraz o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Katowicach w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art.

439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Zatem możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest istotnie ograniczona. Podzielając utrwalone w tym zakresie orzecznictwo Sądu Najwyższego, stwierdzić trzeba, że postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma zwykłą kontrolę odwoławczą. W toku zaś tego postępowania z założenia nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (zob. postanowienie SN z dnia 15 marca 2023 r., IV KK 549/22; postanowienie SN z dnia 10 lipca 2019 r., II KK 210/19; postanowienie SN z dnia 21 września 2017 r., IV KK 276/17).

Przedmiotem kasacji jest wyrok sądu odwoławczego kończący postępowanie, stąd zarzuty w niej podnoszone powinny dotyczyć tego orzeczenia. Można wyjątkowo w kasacji wytykać uchybienia wyrokowi sądu I instancji, ale wtedy warunkiem skuteczności takich zarzutów jest wykazanie, że te uchybienia przeniknęły do wyroku sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia kasacji. Uczynić to należy poprzez wskazanie tych przepisów, które sąd odwoławczy naruszył dopuszczając do owego „przeniesienia” tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (zob. postanowienie SN z dnia 24 czerwca 2021 r., IV KK 217/21; postanowienie SN z dnia 30 marca 2017 r., V KK 35/17).

Kasacja nie służy zatem do ponawiania kontroli instancyjnej już dokonanej przez sąd odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie może być traktowane jako trzecia instancja (zob. postanowienie SN z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18; postanowienie SN z dnia 11 października 2022 r., V KK 332/22).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że podniesione w kasacji zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego w postaci art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k. i art. 2 k.p.k. zostały sformułowane instrumentalnie celem ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej dokonanej przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w zakresie

oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności obciążających oskarżonego zeznań świadka J. B.

Podkreślić jednocześnie należy, że wbrew twierdzeniom autora kasacji, Sąd Okręgowy w Gliwicach działając jako sąd odwoławczy, dokonał w sposób prawidłowy instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku, co w sposób jednoznaczny wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy bowiem w sposób właściwy i rzetelny odniósł się do wszystkich zarzutów apelacyjnych, na co wskazuje treść uzasadnienia wyroku, a zatem w pełni i w sposób prawidłowy zrealizował obowiązki wynikające z przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Przeprowadzona w ten sposób kontrola odwoławcza doprowadziła do utrzymania w mocy zaskarżonego wyroku. Jednocześnie podkreślić należy, że sąd odwoławczy nie dokonywał w ramach postępowania apelacyjnego samodzielnie nowych ustaleń faktycznych, jak też nie oceniał na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a w związku z tym nie mógł więc dopuścić się obrazy art. 7 k.p.k. powołanego w kasacji. Odnosząc się do utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego, wskazać należy, że zrealizowanie obowiązków wynikających z treści art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. wymaga nie tylko niepomijania żadnego zarzutu podniesionego w środku odwoławczym, lecz także rzetelnego ustosunkowania się do każdego z tych zarzutów oraz wykazania konkretnymi, znajdującymi oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach, argumentami, dlaczego uznano poszczególne zarzuty zawarte we wniesionym środku odwoławczym za zasadne bądź też za bezzasadne. Do naruszenia tych przepisów może więc dojść wtedy, gdy sąd drugiej instancji pomija w swoich rozważaniach zarzuty zawarte w apelacji lub wręcz ogranicza się do ogólnikowego stwierdzenia, że zarzut jest zasadny lub że jest niezasadny (por. postanowienie SN z dnia 9 marca 2023 r., III KK 308/22).

Ponownie zatem wskazać należy, że sąd odwoławczy w sposób pełny i należyty rozpoznał wszystkie zarzuty apelacji, swoją decyzję w tym przedmiocie szczegółowo uzasadniając. Sąd II instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał, że ocena zeznań kluczowego świadka nie nosiła cech dowolności, była adekwatna do okoliczności towarzyszących jego relacjom i zasługiwała na akceptację. Wbrew twierdzeniom skarżącego, sąd odwoławczy odwołał się także

innych dowodów potwierdzających zeznania J. B. , jak np. do wyjaśnień T.P.. Skarżący w istocie prezentuje jedynie własny punkt widzenia i subiektywną analizę tego dowodu.

Całkowicie nieuzasadnione i chybione jest odwoływanie się do rzekomej obrazy przez Sąd Okręgowy w Gliwicach art. 4 i 2 k.p.k. Zarzuty obrazy tych przepisów nie mogą stanowić samodzielnej podstawy kasacyjnej z uwagi na okoliczność, że przepisy te stanowią jedynie naczelne zasady procesu karnego i mają charakter ogólnych dyrektyw (tzw. norm programowych). Przestrzeganie tych zasad gwarantowane jest w przepisach szczególnych i dopiero wskazanie naruszenia konkretnych przepisów może uzasadniać stosowny zarzut kasacyjny (zob. postanowienie SN z dnia 26 lipca 2023 r., I KK 221/23). Analiza wniesionej kasacji prowadzi do wniosku, że obrońca naruszenia powyższych zasad upatruje w ustaleniu przez Sąd Rejonowy i zaakceptowaniu przez sąd odwoławczy stanu faktycznego w oparciu o zeznania świadka J. B. , które nie zostały jego zdaniem wnikliwie ocenione. Tymczasem zgodnie z treścią art. 7 k.p.k. sąd dokonuje swobodnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Z faktu zaś, iż określonym dowodom sądy nadały walor wiarygodności, innym zaś go odmówiły, nie sposób czynić zarzutu obrazy prawa (zob. postanowienie SN z dnia 3 września 2020 r., I KK 83/20; postanowienie SN z dnia 29 maja 2020 r., II KK 240/19).

Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, istotą kasacji nie może być samo negowanie wiarygodności dowodów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych, tylko dlatego, że zostały one ocenione w sposób dla skazanego niekorzystny. Tego rodzaju zabieg stanowi nie tylko nieuprawnioną polemikę, ale też obejście przepisu art. 523 k.p.k. Tym samym stanowisko skarżącego w tym zakresie zawiera wyłącznie subiektywną ocenę zeznań świadka J. B. , bowiem jest to główny dowód, który obciąża skazanego. Sąd Rejonowy w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób wszechstronny i wnikliwy dowód ten ocenił, a sąd odwoławczy nie dostrzegł w tym zakresie żadnych uchybień.

Reasumując, skarżący zmierza do przedstawienia własnej i odmiennej oceny przeprowadzonych dowodów oraz dokonanych na ich podstawie ustaleń stanu faktycznego. Skarżący formułując w ten sposób kasację, będącą nadzwyczajnym

środkiem zaskarżenia, środek ten potraktował jako kolejny instancyjny środek odwoławczy, co jest niedopuszczalne. Kasacja nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej już dokonanej przez sąd odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie może być traktowane jako trzecia instancja (zob. postanowienie SN z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18; postanowienie SN z dnia 11 października 2022 r., V KK 332/22).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, obciążając skazanego kosztami postępowania kasacyjnego w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Wobec oddalenia kasacji, rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku stało się bezprzedmiotowe.

[J.J.]

[a.ł]